

דרך הדי"ק

מתורתו של האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

פרשת וירא | גיליון 101 | י"ח בחשוון תשפ"ג

סעודה ראשונה

השם הקדוש הא"א כסגולה לבטל עין הרע

וכך גם רואים בשמחה רבנו אומר לבני ישראל (דברים א, י) "ה' אֱלֹהֵיכֶם הִרְבֵּה אֶתְכֶם וְהִנְכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב" שיש את השם הקדוש הא"א להינצל מעין הרע. שם זה הוא גדול וקדוש להינצל מעין הרע ומתי שהאדם מכוון את השם הזה הא"א או אומר את אחד מהפסוקים האלו, יש לו כוח להינצל מעין הרע ומדברים קשים.

לכן האדם ידע בדעתו יסוד גדול שעין הרע זה דבר מסוכן ביותר והאדם צריך להיזהר ממנו, אבל מתי שהאדם קושר את ההצלחה שלו לשמיים, עין הרע לא חלה עליו. מתי שהאדם קושר את ההצלחה שלו לעצמו, עין הרע כן חלה עליו. אדם שאומר על חבירו איך הוא התעשר, איך הוא חכם ויש לו שכל, איך הוא יפה ואיך הוא כר, הוא שם עליו עין הרע. אבל אם האדם אומר הקב"ה נתן לחברי הצלחה, הקב"ה נתן לחברי יופי, נתן לו בנים, לא פוגע בו עין הרע.

והאדם צריך להיזהר גם על הילדים שלו שלא לומר שהם יפים וחכמים או מוצלחים כי הוא עושה להם עין הרע, אלא לקשור כל הצלחה לקב"ה. הם חכמים כי הקב"ה נתן להם חכמה, הם עשירים כי הקב"ה נתן להם עושר, כל דבר שקושרים לקב"ה אין בו עין הרע, אבל דבר שהאדם קושר לעצמו יש בזה עין הרע ועל ידי השם הקדוש הא"א יכול להינצל מעין הרע.

אנחנו רואים בפרשת השבוע אחרי ששרה שומעת את הבשורה "וּתְצַחֵק שָׂרָה בְקִרְבָּהּ לְאִמֶּר אַחֲרַי בְּלִתי הֵיטָה לִי עֶדְנָה וְאֵדְנִי זָקֵן". אומר הקב"ה לאברהם אבינו "לָמָּה זֶה צַחֲקָה שָׂרָה לְאִמֶּר הָאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּד וְאֵנִי זָקֵנָתִי. הִפְלֵא מֵהַ דְּבַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַת חַיָּה וְלִשְׂרָה בֵּן".

צריך לבאר את הפסוקים האלה, המלאכים באים לביתו של אברהם אבינו ואחד מהמלאכים בא לבשר לשרה ששנה הבאה יהיה לה בן וכשרה שומעת את הבשורה, היא צוחקת. נבוא ונשאל איך יתכן ששרה צחקה, הרי היא הייתה צריכה לקבל את זה בכובד ראש ובהכנעה, מדוע היא צחקה?

אלא מובא בספרים הקדושים שישמעאל עמד מאחרי הדלת ושמע את המלאך שאומר את הבשורה לשרה, שרה אמנו פחדה שישמעאל יתן עין הרע בדברי המלאך וחס ושלום הדבר לא יתקיים. לכן שרה עשתה את עצמה צוחקת כדי שישמעאל יחשוב ששרה לא מאמינה וככה לא יצא מזה כלום ושרה תינצל מעין הרע של ישמעאל. אבל הקב"ה בא לאברהם אבינו בטענה למה צחקה שרה ואם תאמר שהיא פוחדת מעין הרע, הרי יש שם קדוש שכתוב בספרים הקדושים ורבי שמשון מאוסטרופולי מדבר ומחזק על זה הרבה, ושם זה הוא אחד מע"ב שמות, שם הא"א שיוצא מהפסוק "הָאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּד". אומר הקב"ה לאברהם אבינו, שרה לא הייתה צריכה לצחוק ולפחד מהעין הרע של ישמעאל אלא הייתה רק צריכה לומר "הָאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּד" ולכוון את הראשי תיבות של השם הקדוש היוצא מהפסוק הא"א שהוא כנגד עין הרע, לכן שאל הקב"ה את אברהם למה שרה צחקה ולא כיוונה בשם הקדוש.

נפש הדי"ק

האדם צריך לדעת יסוד גדול, שכל יהודי יש לו נשמה גבוהה ביותר, וכל אדם לא יודע איזו נשמה של תנא או אמורא או צדיק מעוברת בו, והיצר הרע מנסה לעשות דבר אחד, להכניס את האדם לחולשת הדעת, שהאדם יחזיק את עצמו בתור אדם שפל בפני עצמו, יחזיק את עצמו בתור אדם שלא יכול להצליח, להחזיק בעצמו שהוא לא יכול לפעול כלום, לא יכול לשנות כלום, לא ברוחניות, לא בגשמיות, היצר הרע מציף לאדם את כל העבירות שהוא עשה, מציף לאדם את כל הכישלונות שהוא עשה.

סעודה שנייה

"ויאמר ה' זעקת סדם ועמרה כי רבה וחסאתם כי כבדה מאד"
חומרת מעשי אנשי סדום הייתה רבה כי פעלו רק עם שכל ובלי רגש

כך הלכו וחוקקו חוקים נגד כל אדם זר שמגיע, כי אמרו שלי שלי, זה שלנו וישאר שלנו ואדם זר לא יכנס למה ששלנו. מזה התדרדרו עד שהגמרא אומרת שהגיעו לדברים הקשים ביותר ומעשים חמורים כמו שהגמרא מספרת שהיו בסדום והכל זה בצורה שכלית.

וכך הגמרא מספרת שבעיר סדום היו מרשים לבקש צדקות, עיר של עשירים שהיו נותנים צדקות אבל הם עשו חוק שכל מי שאסף כסף אסור לתת לו לקנות כלום שתיה או אוכל, כלום. היו עושים חוקים שכליים, צדקה זה טוב אבל היו עושים חוקים נגד מי שמבקש צדקה. ברגע שהאדם חי את החיים ועושה את הדברים שכליים ומוריד כל רגש מהחיים שלו, זו הדרך להביא לחורבן של העולם.

האדם חייב שהחיים שלו יהיו שכליים אבל מעורים ברגש, שהרגש יהיה שותף לכל החלטה של השכל. אם השכל שולט לבד וקובע לבד, הגמרא אומרת (בבא מציעא ל:): לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה.. שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עבדו לפני משורת הדין, הכל היה שכלי ולכן הכל נחרב.

אם האדם לא מערב את הרגש, הוא לא יכול להגיע ולהתקדם לאף דבר. האומר שלי שלי ושליך שלך זו מידת סדום, כי אסור רק שכל וחייב רגש, כי עם רגש האדם יוכל להגיע למקומות נכונים ואמיתים.

המשנה אומרת (אבות ה, י) האומר שלי שלי ושליך שליך, זו מדה בינונית. ויש אומרים זו מידת סדום. המשנה אומרת כך, אדם שאומר מה שלי שייך לי ומה ששליך שייך לך והמשנה מביאה שתי דעות, דעה אחת אומרת שזו מידה בינונית שזה אדם בינוני שרוצה את שלו שיהיה אצלו ומה של האדם השני שיהיה שלו ודעה שניה אומרת שזו מידת סדום.

צריך להבין מה הפירוש מידת סדום, הרי אדם שאומר מה ששלו שלו ומה ששליך שליך, למה לקרוא לזה מידת סדום. הרי בפרשת השבוע ראינו שאנשים סדום היו רשעים בעלי מידות רעות ומושחתות והקב"ה החריב את כל העיר בצורה קשה ביותר, אם כך מה האדם הזה בסה"כ אמר שזו מידת סדום, מה חמור כ"כ בזה שהאדם רוצה את שלו וישאר אצלו ומה של חבירו ישאר אצל חבירו וזה יקרא מידת סדום?

אלא אולי חשבנו לבאר ולומר יסוד גדול, הסכנה הגדולה בחיים של כל אדם בהתמודדות עם החיים היא כמו המצב שהיה בסדום, כל אדם רואה את החיים שלו בצורה שכלית. כל דבר שהאדם רואה בחיים הוא רוצה שיסתדר לו בשכל. אם מסתדר לו בשכל, האדם שמח ורגוע ועושה את הדבר בשלימות. אבל אם הדבר לא מסתדר לאדם בשכל, האדם לא מקבל את הדברים ומתמרמר בתוך הלב.

אותה הדרך ואותם מעשים היו גם בסדום, אנשי סדום היו אנשים שרצו שהכל יסתדר להם שכלית ומה שלא מסתדר להם שכלית הם לא מקבלים. אדם שאומר שלי שלי ומה ששליך שליך, זה שכלי וזו מידת סדום. מי שרוצה ללכת בדרך השם אסור לו להסתכל על החיים בצורה שכלית, אלא האדם צריך להסתכל בחיים גם בצורה רגשית ולא רק בשכל. אדם שהולך רק שכלי זו מידת סדום. הגמרא אומרת (סנהדרין קט). שאנשי סדום היו אומרים יש לנו דרך ארץ טובה מאוד, האדמה של סדום הייתה טובה ביותר בעולם והייתה נותנת את התבואה הטובה ביותר, אם כך למה אנשים זרים יבואו לגור בעיר שלהם ויבואו לקחת להם את הפרנסה.

המבדיל בין קדש לחל חטאתינו הוא ימחול

21:00

הזשיעור

הארמ"ר רבני יאשיהו פינטי שרייט"א

שורת הדין

כבוד הרב, דיבר לפני כמה שנים על עניין של הסתרה וקירבה בין רב לתלמיד. ורצינו לשאול את כבוד הרב אם יש מציאות שתלמיד של רב לא יהיה קרוב אליו, לא ראה אותו אף פעם ולא זכה ללמוד אצלו? בוודאי שתלמיד יכול להיות תלמיד שלומד בתורות של הרב וקשור לרב, שומע את הרב ואז הוא תלמיד שלו והוא מקבל ממנו. אבל טוב שתלמיד יהיה לו קשר עם הרב ישמע מהרב, ילמד מהרב ויהיה קרוב לרב וידבר עם הרב, אז זה בונה קשר שגם יש כוח לרב לענות לתלמיד תשובות ואיך לענות לתלמיד תשובות.

סעודה שלישית

"וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי ה'"
מתפילת שחרית שייסד אברהם אבינו למדו שאין תפילה ששבה ריקם

אבל צריך לדעת יסוד גדול, מתי שאדם מתפלל או מישהו מתפלל עליו והתפילות שמורות, בכוח של תפילת שחרית באופן כללי ובפרט כשהאדם מכוון בברכת "מגן אברהם" בתפילת שמונה עשרה, יש לאדם כוח לעורר את כל תפילות הקדמונים שהתפללו עליו, שההורים שלו התפללו עליו, שרבנים התפללו עליו, שהוא התפלל ולא נענה, יש כוח לעורר את זה באותה שעה בתפילת שחרית שהישועה תבוא לאדם.

כל בוקר בתפילת שחרית כשהאדם אומר "מגן אברהם" יכוון בדעתו שכל תפילות הקדמונים שהתפללו עליו ולא נענו, שהכל יתעורר ועכשיו תבוא לו הישועה מכל התפילות בעבר שהתפללו שעכשיו יתעוררו וירדו לאדם באותו רגע. יש בכוח של תפילת שחרית כל בוקר לעורר על האדם חסדים וירדו עליו חן וחסד וישועה גדולה.

בפרשת השבוע יש יסוד גדול שצריך לשים אותו חזק בלב ובנפש מול העיניים של כל אחד ואחד, מצאנו בפרשת השבוע שהקב"ה שלח לאברהם אבינו שלושה מלאכים גבריאל מיכאל ורפאל, גבריאל להחריב את סדום, מיכאל לבשר לשרה שתיפקד בבן ורפאל לרפא את אברהם.

התורה אומרת מתי שאברהם שמע שהולכים להחריב את סדום, הלך אברהם אבינו והתפלל לקב"ה שימתק את הדינים ולא יחריב את סדום. אבל הקב"ה לא שמע את תפילתו של אברהם אבינו והקב"ה החריב את סדום. התורה הקדושה מספרת שלמחרת בבוקר הלך אברהם אבינו למקום שבו התפלל יום לפני כן שהקב"ה לא יחריב את סדום ושם תיקן את תפילת שחרית. אם כך צריך לשאול שאלה חזקה ביותר, למה אברהם אבינו היה צריך להתפלל כ"כ תפילות ארוכות ולבקש מהקב"ה שלא יחריב את סדום ובסוף הקב"ה לא שומע לו?

אלא כתוב בספרים הקדושים שמאותו היום ולהבא התחיל דבר חדש בעולם, שכל תפילה שאדם מתפלל גם אם היא לא נענית, היא לא נעלמת אלא הולכת ונשמרת באיזה מקום וביום מן הימים הקב"ה עונה לאדם ונותן לו את מה שהוא ביקש.

למשל, אדם שמתפלל על פרנסה הרבה שנים ולא נענה, יבוא יום והקב"ה יקח את כל התפילות שלו על פרנסה ויתן לו פרנסה, ואם לא, אז לילדים שלו. כך גם בבריאות, הקב"ה שומע את התפילות ושומר אותם, באחד הימים הקב"ה לוקח את התפילות ומשתמש בהם, אין תפילה שעולה ריקם. כל תפילה שהאדם מתפלל, הקב"ה עונה ונותן אותה לאדם.

ודבר זה שכל תפילה נשמרת והקב"ה מחליט מתי להשתמש באותה תפילה, התחיל מאותו יום אחרי שנחרבה סדום ואברהם שב להתפלל במקום שבו התפלל על סדום וייסד את תפילת שחרית, יום אחרי שסדום נחרבה התחיל שהתפילות נשמרות והקב"ה משתמש איתן בשעה ובזמן הנכון שצריך.

לכן כל אדם בתפילת שחרית כל יום יבקש מהקב"ה שהתפילות של העבר והתפילות שהתפללו עליו ירדו ממרום עליו וישפע לו שפע רב מכל העולמות.

יש כוח גדול בתפילת שחרית ובפרט בברכת "מגן אברהם" לעורר רחמים שכל התפילות והישועות ירדו על האדם

סגולות הרייף

כמה אנשים שאלו אותנו בימים האחרונים שמרגישים שיש עליהם מידת הדין והדברים קשים אצלם, והם מרגישים ממש הסתר בפנים גדול מהקב"ה. אז ידעו צדיקים סגולה גדולה, אדם שמרגיש הסתר פנים ומידת הדין, ילך ויעשה התרת נדרים והתרת קללות, כמו שעושים בערב ראש השנה ובערב כיפור התרת נדרים והתרת קללות, אדם ילך לשלושה תלמידי חכמים ויעשה התרת נדרים והתרת קללות ובכוח הזה להוריד את כל הדינים וכל הקללות.

הסיפור של ה"חתם סופר", החתם סופר שמתו שהוא היה בחור צעיר הוא היה הולך ברחוב, בא אליו חייל גוי ובכוח כפה אותו ללמד אותו עברית, לשון הקודש, ואמר לו אותו חייל אתה תלמד אותי לשון הקודש, אני אלמד אותך את השפה שלי, רוסית (או איזה שפה שהיה מדבר). החתם סופר פחד, לא ידע אם לא ילמד אותו מה יעשה לו, ישב ולימד אותו.

עבר הרבה שנים, החתם סופר היה אב בית דין, היה קודש קודשים, עבר ארבעים או חמישים שנה. יום אחד בא דין תורה לפני החתם סופר, החתם סופר חייב את החייב ופטר את הפטור. האדם שחייבו אותו היה איש רע מאד ואמר אני אנקום ברב, הרב עשה לי כך, אני ארדוף אותו, אני אצער אותו, אני אקח אותו למשפט צבאי ויוציאו אותו להרינה על זה שהוא פסק נגדי.

וכך עשה אותו אדם, הלך והלשין על החתם סופר שהחתם סופר מתערב בענייני המדינה, מפריע למדינה, כופר, מורד במדינה. הביאו את החתם סופר למשפט צבאי ובאותם זמנים מי שהיה לו משפט צבאי, השופט, החייל, המפקד ברגע אחד היה גוזר גזר דין מוות והיו יוצאים, לוקחים רובה והורגים את האדם, כך היו כל מי שהיה מגיע למשפט צבאי, כך היו עושים לו, היו הורגים אותו.

חתם סופר היה לו ביטחון בהקב"ה, לקחו אותו למשפט, ישב במשפט, ישב אותו מפקד, שופט, התחיל לשפוט את החתם סופר. פתאום ביקש המפקד הפסקה. יצא החוצה, קרא לחתם סופר אמר לו, אתה פלוני אלמוני, לפני חמישים שנה לימדת אותי עברית, לימדת אותי לשון הקודש. תדע שעכשיו הייתי צריך להוציא אותך להורג אבל אני זוכר מה שלפני חמישים שנה, כמה ימים ולילות, שבועות ישבת ללמד אותי דבר שאפילו אני לא זוכר אותו, לכן אני פוטר אותך, תצא.

אמר החתם סופר, לפני חמישים שנה לא הבנתי מה אותו אדם הולך בכוח וכופה אותי שאני אפסיד ימים במקום ללמוד תורה. אחרי חמישים שנה רואים ההסתר פנים של פעם, מה יוצא מזה עכשיו. הרבה פעמים האדם יושב ודברים קשים לו, דברים לא מובנים לו, לא פרנסה, לא בריאות, לא כל מיני עניינים שקשים לאדם, אבל אדם צריך לדעת, בפנים טמון דברים גדולים. חשבונות של הקב"ה אנחנו לא יודעים לחשב חשבונות שלו, לשבת ולחשוב למה כך, ואיך כך, ומתי כך, ואיפה כך, זה חשבונות שאנחנו לא יודעים לחשב אותם וגם לא יכולים לחשב אותם.

אדם צריך להיות עם ביטחון מוחלט בהקב"ה, אדם צריך לחזק את הביטחון שלו, ביטחון גדול בהקב"ה. מי שלא הולך בדרך השם ולא מתכופף עם ביטחון בהקב"ה, לא יכול להיות לו טוב אף פעם. יש לו בעיה, אין לו ביטחון, הוא חושב בדעתו מסתדר או לא מסתדר, אם מסתדר הוא שמח, אם לא מסתדר הוא בצער והצער הזה יכול להוביל אותו לכל דבר חמור.

אדם מאמין, יש לו בעיה, הולך לרב לבקש ברכה, הולך לקברות צדיקים להתפלל, מתפלל. לא מסתדר בדעתו, הוא יודע שהקב"ה יסדר את זה. יסדר את זה איך? הרבה שלוחים למקום ואם לא יסדר את זה, סימן שזה הטוב שזה לא הסתדר וככה האמונה של יהודי צריכה להיות בהקב"ה. מי ששואל שאלות הוא גם מקבל את המכות וגם אותן מכות לא יהיו כפרה על מה שצריך לכפר.

